

אשתו שם. היא עמדה להגיע בכל רגע במי
טוס מרומא. מרדכי לא יכול היה להמתין
לה בשקט כמלון, מיהר חזרה לשדה-התעופה
פה.

הוא המתין לה ליד כבש המטוס. צל-
מים ומסריטים הקיפו אותו מכל צד. עתה
נאים ניסו לכהות מסיו עוד ועוד הודעות.
אולם אירן לא ענה. הוא התבונן בנוסעים
היורדים, עד שהופיעה בפתח רגה.

* * *

גדולות שינה

רומא נפגש אורן עם שני חבריו ל-
מפלגה, מנחם באדר ויעקב חזן. הם הת-
פלאו למצוא אותו בקיא ברוב ההתפתחות
יות האחרונות בעולם ובחלק מההתפתחויות
במדינה.

רק בעשרים החודשים האחרונים הגיעו א-
ליו עתונים. פראבדה הסובייטי ופראבדה
הצ'כוסלובקי. בעזרת גיחשים וצירופי פר-
טים הצליח להבין התפתחויות שונות. לפי
ידיעה בפראבדה על גילוי המיקרופונים ב-
זירת וילנר וסנה בירושלים, הבין כי סנה
פרש ממפ"ם. לפי ברכת נשיא מדינת-ישראל
למפקח אוקטובר שהתפרסמה באותו עתון
הבין כי יצחק בן-צבי הפך נשיא המדינה.
האסיר המשוחרר היה עייף ונרגש, רצה

אבא בא. טוראית ראשונה פועה ותלמיד
משה אורן נושאים את עיניהם אל המטוס
הבהיר, מרחוק נראית נקודה נוצצת. זה
האווירון של אבא. עוד כמה דקות. מאחר
ריהם מתכוננים שלונסקי והשר ברזילי.

מפתחות הסוהר שקשקו במסדרון הארוך.
צעדים מדודים של שומר המסדרון הלכו ו-
קרבו. השומר פתח את הסורג ומבלי לומר
מילה רמו לאסיר מספר 2321 ללכת אחריו.
הוא הוציא אותו לחצר בפעם הראשונה ב-
צהריה-היום, כשהשמש לוהטת בשמיים. או-
רן התבונן בשמי התכלת בהפתעה. זמן רב
לא ראה אותם.

האם קרה משהו? האם נענה מישהו למכ-
תבי ההתרעה שלו על עיתת דינו?
איש לא ענה לו. במקום 20 דקות השאירו
אותו בחוץ שעתים, כדי שעורו יקבל מעט
צבע. אחר החזירו אותו לתאו.

שעה קלה לאחר מכן שוב נשמעו צעדי
הסוהר. הוא אחז בידיו חבילת בגדים או-
רנים, השליכם אל אורן. בחוץ המתינה מ-
כונית אסירים סגורה, היא הובילה את אורן
אל פתח שערי בית-הסוהר בפראג. תקוות
השיחרור החלה מפעמת בו לראשונה ברגע
שהגישו לו במשרד טופס בקשה לשיחרור
מוקדם. אך מיד לאחר מכן דרשו ממנו להח-
זיר את בגדיו האזרחיים.

רק למחרת נמסר לו רשמית כי הוא ער-
מד להשתחרר. החזירו לו את כגדיו, העמידו
לרשותו סכום כסף, אותו חסך בעת עבוד
תו בבית-הסוהר. היא ביקש לקנות בכסף
זה כדורסל לבנו.

הרגע הראשון. הדלת נפתחה. אדם ב-
חליפה כהה יורד בכבש. אורן! הקריאה
נפלטת ממאות פיות. כל אחד משווה את
האיש עם תמונותיו מלפני מאסרו בפראג.

בשער המשק. שרשרת חברים קורנים מאושר הקיפה את אורן בהיכנסו לחצר מזרע. בתמונה
הוא אחוז ביד בנו משה, כששניהם נושאים פרחים שהומטרו עליהם. מאות חברים ואורחים נדחקו אליו
כדי ללחוץ את ידו, לנשקו או לפחות לראות את הבעת פניו בראותו לראשונה את המשק שהשתנה

* * *

שידבר וי'

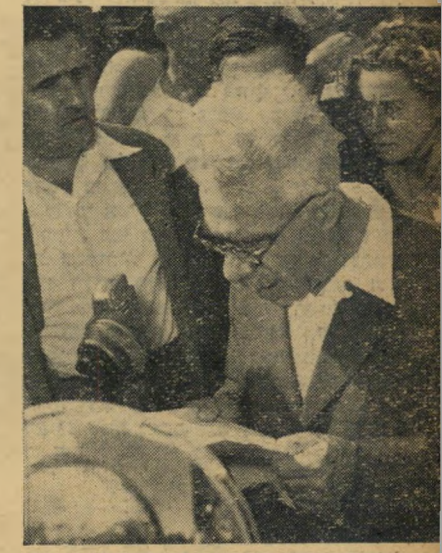
אתה שעה היה הבן משה בסיוול של
א' שבת לבקעת בית-נסופה, שנערך לבני
המשק. ספק אם חשב על אבא. ספק אם זכר
את דמותו בכלל. כשראה אותו לאחרונה היה
משה בן ארבע.
בקיבוץ מזרע נסתיימה ארוחא-הצהרים של
שבת. חדר האוכל הלך והתרוקן. החברים
פרשו לחדרים, למנוחה קצרה.

במלחמה, בבית הקיבוץ, צילצל הסלפון.
ינינה, בת 16, תלמידת המוסד, הרימה את
השפופרת.

„מזרע! קבלו שיחת חוץ ו!"
„הלו! מי מדבר?"
„מדבר שר החוץ."
„שידבר וי' ענתה ינינה באדישות.

„תני לי מישהו יותר מבוגר," אמר הקול
ברוגז-מה. הוא ביקש את רגה אורן לסלפון.
תוך שניה אחת, פשטה הידיעה המרנינה על
פני הקיבוץ.

הרגעים שלאחר מכן עברו במהירות. ב-
פראג הוטס אורן לשדה-התעופה, החזוק שם
בחדר סגור, נמסר רשמית כעבור שעה ליד
מיופת-הכוח הישראלי שחתם על קבלתו.
כאשר נחת מטוסו בציריך לא היתה עדיין

גילוי הפוד. שעה שאורן מחבק את בתו
מגלה יערי למה נסע לגרמניה המזרחית.

הדור שלא ידע. בני מזרע הצעירים, שאינם זוכרים
את אורן, הסתכלו בהתפעלות בקבלת הפנים הנרגשת